

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Sayın Abdulhamit GÜL** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygıyla arz ederim.

Dr. Habip EKSİK
İğdır Milletvekili

Bir insanı siyasi fikirlerinden dolayı sosyal çevresinden uzaklaştırmak bir cezadır, zaten dışarı ile ilişkisi kısıtlı olan insanı uzak şehirlere göndermek, izole etmek eziyettir, suçtur. Bireylerin sosyal çevrelerinden koparılması mahpusun havasına aşına olmadığı şehirlere sürgün edilmesi haksızlığı sebep olmaktadır. Sürgün eziyetinin kamu görevlileri aracılığıyla yapılması işkencenin vuku bulmuş halidir dolayısıyla toplumsal bir işkencedir.

Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi'nin 2 no'lu genel kararında "aile bağlarının kopmaması için özel çaba gösterilmelidir" ibaresi yer alır. Ayrıca CPT standartlarında "mahpusların dış dünyayla temaslarını makul düzeyde devam ettirmesi" çok önemlidir. Her şeyden önce mahpusların aileleri ve yakın arkadaşlarıyla ilişkilerini devam ettirebilme imkânı verilmelidir ibaresi yer almaktadır. Dolayısıyla mahpusların ailelerinden ve şehirlerinden uzak yerlere gönderilmesi sadece mahpuslara değil, ailelerine de verilmiş bir cezadır, şöyle ki memleketlerinden kilometrelerce uzak şehirlere gönderilmeleri aileler için ekonomik sıkıntı ve eziyettir. Ayrıca kişinin daha yakın bir bölgeye naklinin önünde meşru bir engel yokken uzakta bulunan bir kurumda barındırılması halinde, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 8'inci maddesinin ihlali sonucu doğuracağı ifadelerine yer verilen tavsiye raporunda Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin bu konudaki kararı net olmasına rağmen hak ihlalleri her geçen gün artmaktadır.

Bakanlığınız sürgünlere gerekçe olarak 5275 sayılı Kanun'un 56. Maddesinde bulunan yetersizlik ve elverişsizlik unsurlarını gerekçe göstermesine rağmen, son 10 yıl içerisinde Kürtlerin yoğun olarak yaşadığı şehirlerde Kampüs Tipi, T Tipi, D Tipi ve S Tipi hapishaneler inşa etmektedir, dolayısıyla yüksek güvenli hapis hane olmayan il kalmamasına rağmen Diyarbakır, Mardin, Van, Iğdır illerinden ülkenin batısına mahpuslar sürgün edilmektedir. Seçim bölgem Iğdır ilinden 1788 kilometre uzaklıktaki Edirne ilinde mahpus olan 70 yaş üstü yaşlılar var, ve bu insanlar kronik hastalıklarından kaynaklı kişisel ihtiyaçlarını karşılayamaz durumdadır. Yine , Iğdır ili nüfusa kayıtlı en az 15 mahpus Ağrı iline bağlı Patnos L Tipi cezaevinde tutulmaktadır, içlerinde Iğdır-Halfeli Belde Eşbaşkanımız Hasan Safa'nın da

48263

bulunduğu mahpuslar ikamet adresleri Iğdır iline nakil taleplerini, dilekçe ile bildirmelerine rağmen 1 yıldan fazla bir süredir COVID-19 gerekçe gösterilerek işleme alınmamaktadır. Pandemi süreci mahpuslar için hak gaspına dönüşmüş ve haklı talepleri yerine getirilmemiştir.

Bu bağlamda;

- 1- Sıklıkla hak ihlalleri ile gündeme gelen, Ağrı-Patnos L Tipi cezaevinde bulunan mahpusların nakil talepleri niçin karşılanmamaktadır?
- 2- Son 5 yıl içerisinde sürgün edilen mahpus sayısı ne kadardır? Genel olarak sürgün gerekçeleri nedir?
- 3- 5275 sayılı Kanun'un 2. maddesinde vurgulandığı gibi infaz kuralları herkese eşit olmalıdır, mahpusların sürgün edilmeleri "kanun önünde eşitlik" ilkesiyle çeliştiğinden, bu ihlali önleyici herhangi bir çalışmanız olacak mıdır?
- 4- Yargılanmaların mahpus için sağlıklı bir iletişim yöntemi olmayan, aynı zamanda zorlayıcı olan SEGBİS (Sesli ve görüntülü bilişim sistemi) üzerinden yapılması adil yargılanma hakkının ihlali değil midir?
- 5- İkamet ettikleri şehirlerden uzaklarda olan mahpusların avukatları ve aileleri ile iletişim hakları ellerinden alınmıştır. Avukatların görevleri hakkındaki Birleşmiş Milletler temeler ilkelerinde avukatla görüşmek için yeterli zamana sahip olma ve gizli görüşme hakkı ihlal edilmektedir. Bakanlığınızın mahpusların avukatları, arkadaşları ve aileleri ile iletişimin koparılmasının gerekçesi nedir?
- 6- Van, Diyarbakır, Urfa, Ağrı ve Iğdır illerinde yüksek güvenlikli hapisaneler inşa edilmesine rağmen bölge insanların kilometrelerce uzaklara sürgün edilmelerinin sebebi nedir?
- 7- Mahpusların aileleri ve avukatlarına yapılan eziyetin gerekçesi nedir, mahpusların iletişim hakları niçin ellerinden alınmaktadır?
- 8- Kürtlerin yoğun olarak yaşadığı bölgelerde her yıl ortalama 3 hapisane inşa edilmesinin gerekçesi nedir?